

Osamljeni ptičji mladiči: so zapuščeni in potrebujejo pomoč? //Cvetka Marhold

Pomlad je obdobje, ki s svojo podobo izžareva izredno lepoto narave. Tega letnega časa se vsako leto znova veselimo, kajti vrnejo se ptice selivke in ponovno nas na sprehodih spremlja ptičja simfonija. To je tudi en od razlogov, da po dolgi mrzli zimi v naravo radi pogosteje zahajamo. Na takšnih sprehodih, in tudi na domačem vrtu, se zgodi, da opazimo ptičje mladiče zunaj gnezda. Razumljivo je, da se v nas vzbudi želja, da bi neboljencem pomagali. Odločitve, na kakšen način, so še posebej težavne, če ne poznamo njegove govorice.

Zvočna komunikacija med starši in mladiči

Ptice se med seboj sporazumevajo predvsem vidno in zvočno. V gozdovih, kjer se med seboj ne vidijo, je zvočna izmenjava informacij ključnega pomena. Sluh je pri večini ptic dobro razvit in med vretenčarji imajo največje glasotvorne sposobnosti, kar jim omogoča zapleteno zvočno komunikacijo. S petjem in oglašanjem vzbujajo pozornost partnerja, odganjajo druge ptice s svojega teritorija, se med seboj opozarjajo na nevarnost in ohranjajo medsebojni stik. Zvočni stik staršev z mladiči je še posebno pomemben za uspešno vzrejo zaroda in je na izredno visoki ravni. Znano je, da nekatere vrste ptic natančno ločijo oglašanje svojih mladičev od oglašanja njihovih vrstnikov. Ljudje se takšnega načina sporazumevanja ptic prav gotovo ne zavedamo dovolj. Pogosto zato zmotno mislimo, da so mladiči, ki smo jih našli zunaj gnezda, zapuščeni. A starši najdenčkov so najverjetneje v bližnjem kritju, od koder jih opazujejo in z njimi ohranjajo stik z oglašanjem, ki smo ga mi morda preslišali. Ptičji par, ki ima mladiče, je namreč bolj boječ in občutljivejši, zato se pred morebitno prihajajočo nevarnostjo, tudi pred človekom, največkrat umakne od mladičev.

Razvijmo posluš za pomoč najdenčkom

Najdeni mladič navadno ne potrebuje naše posebne oskrbe, saj najverjetneje ni zapuščen. Z dobršno mero razsodnosti pa bo naša pomoč kljub vsemu lahko dobrodošla.

Voh v življenju ptic nima posebnega pomena, zato se ni treba bati, da bodo mladiče, ki smo se jih dotaknili, starši zapustili. Bolj kot takšna skrb je pomembna presoja, v kakšnem primeru in kako naj se reševanja sploh lotimo. Pomagajmo le mladičem, za katere ocenimo, da so lahek plen različnih plenilcev. To je pogosto v primerih, ko jih najdemo na tleh in še ne znajo vzleteti. Če je le mogoče, jih vrnemo v gnezdo. Pri vračanju mladičev v gnezdo se moramo zavedati, da nekateri starši sami izločijo mladiče iz gnezda zaradi bolezni, pomanjkanja hrane in drugih razlogov. V takšnih primerih bodo vrnjenega mladiča starši vnovič izločili. Ta pojav dobro poznamo pri belih štor-kljah.

V primerih, ko nam gnezdo ni dostopno ali pa ga ne najdemo, mladiče položimo na mesto, kjer bodo pred plenilci varnejši. Pri iskanju primerne prostora za mladiče upoštevajmo tudi njihovo varovalno barvo. Podobno ravnamo z mladiči iz razdrtega gnezda, ki smo jih našli na tleh. Starši bodo nam neopazno s pomočjo zvočne komunikacije našli svoje mladiče in jim prinašali hrano.

Mladičev, ki niso vidno poškodovani, ne odvezamo iz narave, saj imajo v domači oskrbi le omejene možnosti preživetja. V naravi pustimo tudi tiste mladiče, za katere presodimo, da je njihova poškodba tako huda, da kljub strokovni oskrbi ne bodo zmožni samostojnega življenja. Pred vsakim rokovanjem z mladiči je potreben tehten premislek, saj lahko v dobri želji, da bi pomagali, povzročimo več škode kot koristi. Posebej pomembno je previdnejše ravnanje z mladiči ogroženih vrst ptic. V primerih, ko niste prepričani o uspehu svoje pomoči, se pred ukrepanjem raje posvetujte s strokovnjaki z DOPPS-a. Kontaktne osebe so dosegljive na telefonsko številko 01 426 58 75. ●

1: Predno napravi mo prvi korak k reševanju najdenega ptičjega mladiča, dobro premislimo, kakšen naj bo. Če ne vemo, kaj storiti, se raje posvetujmo s strokovnjakom.
foto: Tomaz Mihelič

2: Mladiči so najboljše oskrbljeni, če so na varnem v gnezdu. Vendar starši mladičev, ki padejo iz gnezda ne zapustijo. Tudi tedaj jim prinasajo hrano. Na sliki je srpična trstnica (*Acrocephalus scirpaceus*).
foto: Bojan Marčeta